

ΑΠΟ ΤΗ ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΚΟΠΩΝ

Μιά ενδιαφέρουσα περιπέτεια του Άγγλου μυστικού πράκτορα Τζέιμς Νόμπεντυ. Η ζωή του στην Κιανή Άκτι. Η διασκέδαση των ευθυμικών γυναικών στα χρόνια του πολέμου. Οι ήρωες των σαλονιών και της κοσμικής ζωής. Η τρελλή ευθυμία της Νάνου Σμιθ. Πώς άρχισε ένα παράξενο ειδύλλιο. Το τέχνασμα ενός Γερμανού κατασκοπέυ. Το τραγικό τέλος μις άθώας γυναίκας. Όταν ο έρωσ έχει τύψεις, κλπ.

Μιά από τις πιο δραματικές ιστορίες των μυστικών πρακτόρων είναι κ' η ακόλουθη που μου συνέβη τον δεύτερο χρόνο του πολέμου. Σ'αξ όρκιζομαι ότι δεν θά την ξεγάζω ποτέ γιατί είν' ένομένη με τις πιο όμορφες στιγμές της ζωής μου. Στους στενούς φίλους μου την έχω διηγηθθί πολλές φορές και ποτέ δεν έχω παραλείπει ούτε και το πιο άσημαντο επεισόδιό της. Μ' άρεσει πάντα να υποφέρω από την ανάμνησή της. "Ετσι προσπάθη να πιστέψω ότι αυτότιμωροίμαι. Και γι' αυτό άλλωστε δεν βρεθήκατε ποτέ στην... ευχάριστη θέσι να με δίητε κρεμασμένο από τις σκάλες του σπιτιού μου ή ζαπλωμένο καταγής με μία σφαίρα στον κρόταφο! "Όχι, ένας τέτοιος θάνατος γιά μένα θά είνε άπολύτρωσις. Προτιμώ καλύτερα να βασανίζωμαι και να πεθαίνω κάθε μέρα γιατί, μά την αλήθεια, ξέρω καλά τον έαυτό μου: είμαι ένας δειλός. Μπορεί έν τούτοις να μου σφιγγετε καθημερινώς το χέρι. Καταλαθάνω ότι με την ίδια ευχαρίστησι θά μου γυρίζατε και τις πλάτες. Είμαι πειά καταδικασμένος στη συνειδησί σας. Ναι, όμολογήστε το λοιπόν, έχω σκοτώσει μία γυναίκα, μία άθώα κι' άνυπεράσπιστη γυναίκα! Τη μισούσα τόσο πολύ, ώστε μόνο όταν πέθανε καταλάθα πόσο την αγαπούσα...

Μ' αυτό τον τόσο δραματικό πρόλογο άρχίζει σ' 'Απομνημονεύματά του την αφήγησι μις ενδιαφέρουσας περιπέτειας του ό Άγγλος κατάσκοπος Τζέιμς Νόμπεντυ, ό θρυλικός «Χ. 35». "Άς μάς έπιτραπή γι' αυτό να διατηρήσουμε το ύφος του και να μεταφράσουμε λέξι με λέξι αυτή την τραγική ιστορία της κατασκοπείας.

«Έκείνο τον καιρό, συνχίζε ό διάσημος μυστικός πράκτωρ, θρικόμουν στην Κιανή Άκτι. Κι' έγώ ό ίδιος πολλές φορές είχα ρωτήσει τον έαυτό μου τι ήθελα μέσα σ' αυτό τον άσυνείητο κόσμο των γέρω παραλυμένων και των όμορφων γυναικών, με τις εφήμερες περιπέτειες. Κι' αλήθεια, είχαν έρθει στιγμές που ήθελάζα πάρα πολύ και σκεφτόμουν να εγκαταλείψω τά φώτα και τη μουσική των μεγάλων ξενοδοχείων και να πάω στο μέτωπο. Δεν μπορούσα να συνηθίσω στη σκέψι, ότι ένώ χιλιάδες άνθρωποι σφαζόντουσαν στα σύνορα, στις άριστοκρατικές λουτροπόλεις ή ζωή εξακολουθούσε όπως πάντα και μάλιστα με πιο μεγάλη ευθυμία. Ό πόλεμος, ή μάχες, ή καταστροφές, οι τραυματισμοί, ήσαν λέξεις χωρίς καμμία σημασία. "Όλ' αυτά μοιάζουν σαν ένα όνειρο, ή σαν ένα δραματικό μυθιστόρημα έφημερίδος. Και πράγματι, όταν διάβαζε κανεις στις έφημερίδες γιά τον έξοτατικό άγώνα που γινόταν στο μέτωπο, τους θομβαρδισμούς των αεροπλάνων, τά τρομερά δακρυγόνα αέρια και τις καταστροφές των άσφυξιογόνων που κομμάτιαζαν τους πνεύμονες των στρατιωτών, τότε ήταν αδύνατο να τά πιστέψω. Ό ήλιος στην Κιανή Άκτι ήταν τόσο όμορφος! Τά ξενοδοχεία ήσαν γεμάτα κόσμο και τά τραπέζια

του μπακαρά πάντα πιασμένα από την πελατεία της.

Κάποτε μόνο, ή εμφάνισι κανενός αξιωματικού που γύριζε γιά να ξεκουρασθθί λίγο από το μέτωπο, μάς έκανε να θυμηθούμε την πραγματικότητα. Οι γέροι άριστοκράτες των πολιτκόυσαν και τότε ήπιγαν με τις έρωτήσεις τους κ' ή όμορφες κυρίες του προσέφεραν την καρδιά τους, γιατί τότε θεωρούσαν ήρωα. Στην πραγματικότητα όμως, αυτός ό αξιωματικός ήταν ένας τιποτένος, ένας «κουραμπις», που γιά να γλυτώση το τομάρι του είχε καταφέρει να πάρη μία άδεια και να έρθη να διηγηθθί τά κοτορθώματα που δεν είχε κάνει σ' όλο αυτό τον κόσμο των θαμμένων και των έλαφρομαζών γυναικών.

Καμμία άριστοκράτισσα και καμμία Γαλλίδα που αγαπούσε την πατρίδα της δεν είχε έρθει εκείνο το χρόνο στην Κιανή Άκτι. "Όλες ύπηρετούσαν στον Έρυθρό Σταυρό και περιποιόντουσαν τά θύματα του πολέμου. "Όσο γι' αυτές τις κόμησες και τις θαρνώσες με τά μεταξάτα και τά διαμαντικά που έδεικνυαν την όμορφιά τους, δεν ήσαν παρά ύποπτες γυναίκες, κατάσκοποι και μεγάλες κυρίες του ήμικόμου που σου χάριζαν την καρδιά τους γιά ένα ποτήρι σαμπάνιας. Μπορείτε λοιπόν να καταλάβετε την άθλια και τη στενοχώρια μου. "Ήμουν ύποχρεωμένος να θρικόμαι εκεί γιάτί σ' αυτό το μέρος, στη Νικαία, θά συναντούσα έναν συνάδελφό μου, τον «Χ. 54», γιά να μου παραδώση τά πολύτιμα έγγραφα μις νέας εφευρέσεως των έχθρών μας. "Ετσι γιά να σκοτάνω την όρα μου, άναγκαζόμουν να πίνω ούισκυ με σόδα, να χορεύω, να πηγαίνω στις κοσμικές συγκεντρώσεις και να κάνω ανήητες έξομολογήσεις στις γυναίκες που με ήφιέρταριζαν.

Μία μέρα άσπασο, στο λιμάνι της Νικαίας έφριξε την άγκυρά του ένα ύπερογο γιάτ. "Ό ιδιοκτήτης του, ένας παράξενος Άμερικανός, άμφηφώντας τους κινδύνους των ήποθρυχιών, είχε περάσει στη Άτλαντικό κ' είχε έρθει στην Νικαία γιά να διασκεδάση την κόρη του Νάνου. Νόικιασε ένα όλόκληρο διαμέρισμα στο «Νεγ κρέσκο», εγκατέστησε σ' αυτό την όμορφη κόρη του και την έέασαε γιά ν' άσχοληθθί με τους γραμματείς του και τις ύποθέσεις του. "Η Νάνου Σμιθ άπ' το πρώτο κιάλας θράδου που κατέθηκε στο μπάρ κατέκτησε όλων την συμπάθεια. "Ήταν μία πειλί όμορφη νεα, έξυπνη σαν ελάβαλος και ζωηρή σαν ίσπανίδα. Σκόρπιζε άσυλλόγιστα τά λεφτά του πατέρα της, δεχόταν τους φίλους της στα ίδιατερα δωμάτια της κ' είχε άδυναμία σ' αυτούς τους «ήρωες» που σ' άνέφερα, οι όποιοι έρχόντουσαν από το μέτωπο. "Όρες όλόκληρες τους άκούγε να τις διηγούνται τις περιπέτειές τους, σκόρπιζε δεξιά κι' άριστερα χαμόγελα κι' ύποσχέσεις κι' έπειτα, άργά τό

Ό «Χ. 35»

θράβυ, πήγαινε να κοιμηθῆ. Ήταν ευχαριστημένη γιὰ τὴν γοητευτικὴ ὡμορφιά της καὶ τὰ πλούτη της. Ήταν ἰδιότροπη ἀλλὰ καὶ ἀξιολάτρευτη. Ἐμένα μού κινούσε μόνο τὴν περιέργεια. Ὡστόσο, σεθόμενος τὸν ἀνδρισμὸ μου δὲν ἔτρεχα ἀπὸ πῶς της σὰν σκυλάκι καὶ δὲν ἐκλιπαρούσα ἕνα χαμόγελό της. Διασκεδάαζα μονάκι καὶ παρακολουθῶ τις συζητήσεις της καὶ τὴν παιδικὴ φλυαρία της. Ήταν τόσο ἐλαφρόμυαλη, ὥστε εἶχε τὸ κορμάκιον νὰ χορεύει ἡμίγυμνη πάνω στὸ τραπέζι, ἐνῶ οἱ φίλοι της οἱ «ἡρώες» εἶχαν κυλισθῆ καταγῆς ἀνάισθητοι ἀπὸ τὸ μεθύσι! Δὲν ξέρω γιὰ ποῖό λόγο βλο αὐτὸ τὸ φέροισμό της μὸς πείραζε τὰ νεύρα. Καταλάβαινα ὅτι εἶχα ἀρχίσει νὰ τὴν μισῶ κ' ἤθελα μὲ κάθε τρόπο νὰ τὴν ταπεινώσω.

Ἐνα θράβυ λοιπὸν τὴν ὥρα ποὺ ἦταν πάλι μεθυμένη καὶ γελοῦσε μ' ἀνάδειμα πίνοντας σαμπάνια στὴν ὕγεια τῶν γενναίων Γάλλων, δὲν κρατήθηκα. Ἐπείσα μὲ δύναμι τὸ ποτήρι μου στὸ πάτωμα καὶ πήγα νὰ κλεισθῶ στὸ δωμάτιό μου, ἐνῶ ὅλοι μὲ παρακολουθοῦσαν κατάπληκτοι. Ἐπειτα ἀπὸ λίγες στιγμές, ἕνα γκρόμο χτύπησε τὴν πόρτα μου καὶ μὸς εἶπε:

— Ἡ μίς Σμίθ σὰς παρακαλεῖ νὰ τὴν ἐπισκεφθῆτε στὸ σαλὼν της. Ἐλεῖ νὰ σὰς μιλῆσι.

— Πέες της, τ' ἀπάντησα, ὅτι δυστυχῶς εἶμαι ἀποχολημένος καὶ δὲν θὰ μπορέσω νὰ τὴν δῶ.

Κατόπιν, νευριασμένος πήρα ἕνα βιβλίο καὶ προσπάθησα νὰ διαδῶσω. Πέρασαν λίγα λεπτά καὶ ξαφνικὰ ἀκούστηκαν πάλι νὰ χτυποῦν τὴν πόρτα μου.

— Ἐμπρός! φώναξα ἀδιάφορα χωρὶς νὰ γυρίσω τὸ κεφάλι. Ποῖός εἶνε;

Μιά γυναίκα φωνὴ ὅμως μ' ἔκανε ν' ἀνασηθῆσω. Ήταν ἡ μίς Νάνου.

— Μὲ συγχωρεῖτε, μίστερ Χάρμερ, μὸς εἶπε, ἦρθα ὅμως νὰ σὰς παρακαλέσω νὰ μὸς ἐξηγήσετε γιατί θυμώσατε στὸ μπάρ μαζί μου. Δὲν συνήθισα νὰ μὸς φέρωνται μ' αὐτὸ τὸν τρόπο. Τί ἔκανα λοιπὸν καὶ σὰς πείραξα τόσο πολὺ;

— Ἀκούστε, τῆς εἶπα μὲ ψυχρότητα, ἔχω ἰσχυρὰ νὰ εἰσαίτε πλοῦσια ὡμορφη, τρελλή, μὰ δὲν μπορῶ νὰ ὑποφέρω, ὅτι ἐνῶ στὸ μέτωπο σκοτώνονται τόσες γιλιὰδες ἄνθρωποι, ἐσεῖς χορεύετε καὶ μεθάτε. Εἰσαίτε μιά γυναίκα χωρὶς καρδιά. Δὲν διαβάετε λοιπὸν τίς ἐφημερίδες;

Μὲ κύτταξε μ' ἕνα τόσο εἰρωνικό θλέμμα, ὥστε θυθ στηκα σὲ σκέψεις. Ἐπειτα μὸς ἀπάντησε:

— Εἰσαίτε ὁ μόνος ἄνθρωπος ποὺ μὸς μίλησε μὲ εὐλικρίνεια γι' αὐτὸ δὲν σὰς θυμῶνα. Σὰς προτεῖνω μάλιστα νὰ γίνουμε φίλοι. Θέλετε;

— Δὲν αἰσθάνομαι καμμιὰ συμπάθεια γιὰ σὰς, τῆς δῆλωσα σοβαρά, ὥστε ἡ φίλιά μου θὰ σὰς εἶνε ἀδιάφορη. Ἐπειτα μὴπως πρὸς κείνη νὰ συνδεθῶμε στενωτέρω; Ὁχι, μίς Νάνου, δὲν εἰσαίτε ὁ τύπος τῆς γυναίκας ποὺ μ' ἀρέσει, οὔτε τὰ ἑκατομμύρια σὰς μὲ θαμπώνουν. Τραβῆζτε τὸ δρόμο σας κ' ἀφήστε με κ' ἔμένα ν' ἀκολουθήσω τὸν δρόμο μου. Μόνον ἐπιτρέψτε μου νὰ σὰς δώσω μιά συμβουλή: Ἄν θέλετε νὰ εἰσαίτε συμπάθης,

μὴ εἰσακκεδάετε μ' αὐτὸ τὸν ἑλεεινὸ τρόπο. Καληνύχτα σας!

Ἡ μίς Νάνου ἔφυγε ἀπὸ τὸ δωμάτιό μου μὲ δάκρυα λύσσα στα μάτια της. Δὲν μποροῦσε νὰ ὑποφέρη τὴ σκέπη ὅτι ἕνας ἄνθρωπος τὴν εἶχε περιφρονῆσι καὶ δὲν τῆς εἶχε δώσει καμμιὰ σημάδα. Ὅσο γιὰ μένα, σκεφτόμουν τὸ εἰρωνικό θλέμμα της καὶ προσπαθοῦσα νὰ μαντέψω τί ἤθελε νὰ πῆ. Χρειάσθηκα σὰς πέντε δέκα μέρες γιὰ νὰ τὸ ἀνακαλύψω. Σ' αὐτὸ τὸ εἶσαγμα παρακολούθησα προσεχτικὰ κάθε κίνησι τοῦ πατέρα της καὶ τῆς Νάνου καὶ τὸ ἀποτέλεσμα ἦταν καταπληκτικό. Δὲν ἄσχησα νὰ ἐξακριβῶσω ὅτι ὁ μίστερ Σμίθ δὲν ἦταν Ἄμερικανός, ἀλλὰ ἕνας ἐπικίνδυνος ἰερμανός πράκτωρ, ὁ ὁποῖος εἶχε μεταχρησισθῆ τὴν ἔξῃς μέθοδο γιὰ νὰ γλυτώνη ἀπὸ τὰ χεῖρα τῆς ἀστυνομίας: Ἀφῆνε τὴν ὄρη του νὰ διασκεδάη καὶ νὰ συγκεντρώνη τὴν πρὸς τὸν κόσμου κ' ἐκεῖνος ἐργαζόταν ἐλεύθερα κ' ἐπιλεγε τίς πληροφορίες του στὴ Μυστικὴ Υπηρεσία τοῦ Βερολίνου. Γι' αὐτὸ ἡ Νάνου μ' εἶχε κυττάξει μ' αὐτὸ τὸ εἰρωνικό θλέμμα, ὅταν τῆς εἶπα ὅτι δὲν ἤξερε τί γινόταν στὸ μέτωπο. Χωρὶς λοιπὸν νὰ χάσω καιρὸ, εἰδοποίησα τὸ γραφεῖο τῆς ἀντικατασκοπείας κ' ἔπειτα ἀπὸ λίγο, ὁ μίστερ Σμίθ συλλαμβανόταν καὶ τουφεκίζόταν ὡς κατάσκοπος. Ὅσο γιὰ τὴν κόρη του, ἐπειδὴ δὲν προέκυψαν ἐνοχοποιητικὰ στοιχεῖα ἐναντίον της, τὴν ἀφῆσαν ἐλεύθερη, ἀφοῦ τοὺς ὑποσχέθηκε ὅτι θὰ ἀφῆνε ἀπὸ τὴ Γαλλία. Μὰ ἡ Νάνου δὲν ἔφυγε. Τὴν τελευταία μέρα τῆς προθεσμίας ποὺ τῆς εἶχαν ὀρίσει γιὰ τὴν ἀναχώρησι τῆς ἔρθε καὶ μὲ θῆρκε στὸ «Νεγκρέσκο» καὶ μὸς εἶπε:

— Δὲν σὰς μὸς ποὺ κάνατε τὸ καθήκον σας. Πρέπει ὅμως νὰ σὰς δηλώσω, ὅτι δὲν ἤξερα τίς ὑποθέσεις τοῦ πατέρα μου. Ὅσο γιὰ τὴν τρελλὴ εὐθυμία μου, αὐτὴ προερχόταν ἀπὸ τὴν ἐπιθυμία νὰ ξεχάσω τὸ μακελιὸ τοῦ πολέμου.

Δὲν τὴν πίστεψα. Τῆς εἶπα δυὸ - τρία τυπικὰ λόγια καὶ τὴν ἀποχαρήτησα ψυχρά. Μόλις ὅμως ἔφυγα ἀπὸ κοντὰ της, ἀκούσα τὸν κρότο ἑνὸς πυροβολισμοῦ. Ἡ Νάνου Σμίθ ἢ μάλλον ἡ «φρουλάν» ἔλασα Ρίγκερ εἶχε ἀποκτονήσει μὲ μιά σφαῖρα στὸν κρόταφο. Καὶ τότε κατάλαβα ὅτι εἶχε σκοτωθῆ γιὰτὶ μ' ἀγαποῦσε κ' ὅτι ἡ περιπέτεια τοῦ πατέρα της τὴν εἶχε ταπεινώσει ὥστε δὲν μποροῦσε πιά νὰ μ' ἀντικρύσῃ. Μὰ συγχρόνως ἐνοιῶσα ὅτι κ' ἐγὼ τὴν ἀγαποῦσα παράφορα κ' ὅτι δλ' αὐτὸ τὸ μῖσος ποὺ αἰσθανόμουν γι' αὐτὴν ἦταν μιά φλογερὴ καὶ μεγάλη ἀγάπη. Κι' ἀπὸ τότε δὲν τὴν ἔχασα κ' ὑποφέρω, γιὰτὶ μὲ τὴν διαγωγή μου εἶχα σκοτώσει μιά ἀθάνα γυναίκα, ποὺ μ' ἀγαποῦσε μ' ὅλη τὴ δύναμι τῆς καρδίας της.

Ἡ Νάνου Σμίθ

ΤΖΕ'Ι ΜΣ
ΝΟΜΠΟΝΤΥ